

Datum

2025-02-19

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2024-1389

Yttrande

Till

VA SYD

Samråd om MAXIMA VA SYD

Sammanfattning

Malmö stad har sammanställt synpunkter på MAXIMA-projektet utifrån ett samlat perspektiv. Malmö stads yttrande baseras på de respektive nämndernas synpunkter, som tillsammans utgör stadens svar på samrådet (se bilagor för fullständiga yttranden).

Yttrande

Samverkan och koordinering

En välfungerande samverkan och koordinering är en kritisk och avgörande faktor för att hålla tidplan och rambudget för MAXIMA-projektets delar såsom befintliga och planerade infrastrukturprojekt, transport och trafikfrågor, massor och förorenad mark, bevarande av stadens gröna värden, samt hänsyn till miljö- och klimatmål. Malmö stad ser behovet av en tydlig samordning och kommunikation under hela programperiodens genomförande mellan stadens berörda nämnder och förvaltningar och VA SYD.

Stadsmiljö

Malmö stad framför att underlaget saknar ett stadsmiljöperspektiv som inkluderar krontäckning, vistelsevärden och ekosystemtjänster, vilket är särskilt problematiskt både under byggtid och vid återställning. Avsaknaden av detta perspektiv är extra kritiskt vid Värnhemstorget/Föreningsgatan, Turbinen och Posthusplatsen, där stora värden riskerar att gå förlorade.

Malmö stad påpekar vikten av att skydda och bevara befintliga träd inom arbetsområdena och att ersättning av fällda träd ska ske utifrån krontäkningsgrad. Projektet måste ta hänsyn till översiktsplanens 3-30-300-modell för att bevara grönområden och biologisk mångfald, särskilt i centrala områden där träd och gröna ytor är begränsade.

Buller under byggskedet behandlas i miljökonsekvensbeskrivningen, och VA SYD bör planera informationsinsatser till allmänheten. För att minska buller och luftutsläpp bör möjligheten att använda eldrivna arbetsmaskiner utredas.

Framtida exploateringsmöjligheter

Den planerade avloppstunneln passerar under exploaterbar mark i stationsnära lägen. Miljökonsekvensbeskrivningen bör tydligt redovisa hur tunneln påverkar framtida byggnation och markanvändning. Särskilt viktigt är att hantera befintliga VA-ledningar som tas ur drift, samt att samordna byggschaktens placering för att optimera markanvändningen. Placeringen av tunnelschakt bör anpassas för att möjliggöra effektiv markanvändning och minimera påverkan på fastighetsägare.

Massor och förorenad mark

Malmö stad anser att markföroreningar ska utredas tidigt, och en strategi för masshantering samt platsspecifika riktvärden tas fram. Naturvårdsverkets riktvärden kan användas för en översiktlig bedömning, men riskbedömningar bör anpassas till projektets förutsättningar. Tillämpligheten på tunnel-, mudder- och rivningsmassor behöver utredas, särskilt vid återanvändning av betong. Massorna delas upp efter typ, och vid mottagning ska en platsspecifik riskbedömning säkerställa att nödvändiga tillstånd finns i god tid.

Samordning med kommunala infrastrukturprojekt, mark och vattenområden

Malmö stad anser att MAXIMA ska koordineras med kommunala investeringsprojekt, särskilt kollektivtrafikobjekten inom Ramavtal 8 – Storstad Malmö. Planerade schakt vid Carlskatan, Turbinen och Värnhemstorget kan påverka stadens andra planerade infrastrukturåtgärder och kräver tidsmässig och rumslig anpassning. När det gäller påverkan på stadsbilden krävs omfattande återställning, särskilt vid Värnhemstorget, Turbinen och Posthusplatsen. En tidplan bör tas fram för att samordna MAXIMA med andra projekt.

VA SYD måste beakta både befintliga och pågående planer i ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen, såsom Dp 5792. Dialog med berörda nämnder och förvaltningar är avgörande.

Behoven till mark- och vattenområden för tunnelutbyggnaden ska i god tid samordnas med berörda inom Malmö stad. Dialogen ska säkerställa avtal och överenskommelser om tunnel, arbetsområden och markanvändning. Tidiga avtal om upplåtelser, arrenden och masshantering rekommenderas, och en gemensam projektorganisation bör inrättas för samordning och kommunikation.

Trafik och transporter

Malmö stad framhåller att byggtrafiken ska planeras för att minimera påverkan på stadens trafikflöden. Byggentréer ska planeras med Malmö stad för att minimera trafikrisker. Huvudgator bör hållas öppna i möjligaste mån, och alternativa vägar bör

finnas för gående och cyklister. Byggtransporter bör huvudsakligen ske utanför rusningstid för att minska trafikstörningar. Borrning förordas framför öppet schakt.

Schakten påverkar stadens planering, dialog med stadens förvaltningar är avgörande. Erfarenheter från CITY-tunneln bör integreras i MAXIMA, särskilt inom geologi, tunneldrivning och vattenhantering.

- Schakt S10–S11: Gående och cyklister ska ledas förbi arbetsområdet. Helavstängning ska ske kortast möjliga tid, och trafikomledning planeras med kommunen.
- Schakt S12–S13: Åtkomst till fastigheter ska lösas tidigt och kommuniceras med berörda parter. Huvudgator stängs inte av.
- Schakt S14–S15: Passage för gående och cyklister ska säkerställas, och arbetsområdets utbredning minimeras. Tillfälliga busshållplatser ordnas i dialog med Malmö stad och Skånetrafiken. Biltrafik hålls öppen med 1+1 körfält.
- Schakt S16: Gående och cyklister leds så nära sina normala mönster som möjligt. Busshållplatser kan behöva flyttas. Biltrafik hålls öppen med 1+1 körfält. VA-renoveringar ska planeras i god tid för att undvika förseningar.

Öresundsmetron

Malmö stad betonar vikten av att MAXIMA-projektet samordnas med planeringen av Öresundsmetron, då båda projekten utnyttjar underjordiskt utrymme gällande placering, djupläge och juridiska förutsättningar samt geotekniska undersökningar. Konflikter mellan projekten måste förhindras genom noggrann planering, särskilt vid Malmö C och Värnhemstorget, samt en eventuell framtida metrosträckning mellan Östra hamnen och Svågertorp.

Utloppsledningarna kontra sjöfarten

Miljökonsekvensbeskrivningen bör tydligt visa åtgärder som säkerställer att fartygstrafiken inte påverkas negativt. Malmö stad påpekar att miljökonsekvensbeskrivningen behöver redovisa åtgärder som säkerställer att fartygstrafiken till Oljehamnen inte påverkas negativt av muddrings- och pålningsarbetet vid anläggningen av de nya utloppsledningarna från Sjölunda reningsverk, som ska utföras inom en given korridor parallellt med farleden.

Miljökonsekvenser och klimatanpassning

Malmö stad betonar att projektet måste beakta kustskyddsstrategin och framtida höjningar av havsnivåer. En tydlig strategi för hantering av överskottsvatten, förorenade massor och utsläpp av luftburna partiklar behöver utvecklas. Vidare bör buller- och luftutsläpp begränsas genom användning av eldrivna arbetsmaskiner.

VA SYD:s vision inkluderar klimatneutralitet 2030, men handlingarna saknar resonemang om klimatneutralt byggande, vilket Malmö stad anser behöver tydliggöras.

Avslutningsvis hänvisar Malmö stad till bilagda yttranden från nämnderna som stadens samlade svar på samrådsunderlaget.

Ordförande [Förnamn Efternamn]

Sekreterare [Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]